

Децембар – од изнадпросечних сезонских температура до обнављања релативног мировања јесењих усева

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 04.12.2023 Брой: 12/2023

Након наглог пада температура крајем новембра, што је довело до успоравања и прекида вегетације јесењих усева у већем делу пољопривредних површина, почетком децембра агрометеоролошки услови ће доживети значајну промену.

Током првих дана месеца предвиђа се пораст температура, а просечне дневне вредности у јужним регионима и дуж црноморске обале ће се попети изнад биолошког минимума неопходног за вегетацију озимих житарица.

Почетком децембра агрометеоролошки услови у источној Бугарској биће значајно различити од оних у остатку земље. У источним регионима предвиђају се температуре више од уобичајених за ову годишњу доб, са максималним вредностима око 17°C-18°C и просечним дневним вредностима знатно изнад биолошког минимума неопходног за вегетацију озимих житарица.

Пад температура и обнова релативног мировања јесењих усева очекује се током друге половине прве деценије.

Током већег броја дана друге и треће деценије агрометеоролошки услови ће бити динамични, са смењивањем кратких периода просечних дневних температура око и изнад климатских норма, али у оквирима који ће одржавати усеве озимих житарица у стању мировања у већем делу пољопривредних површина земље. Изузетак се поново очекује у најјужнијим регионима, где ће током релативно топлијих периода бити створени услови за краткотрајну, одложену вегетацију код јесење засејаних усева, али то неће довести до значајне промене у фенолошком стању засева.

Ове године продужена јесења суша је одложила сетву пшенице, а велики део засева је посејан у новембру, након агротехничких рокова. Из тог разлога, новембарски засеви ће ући у зиму у фази ницања и са 1–2 листа. Код озимих житарица посејаних у октобру, на почетку зиме ће преовладавати засеви у фази три листа.

У децембру предвиђене вредности минималних температура, до минус 9-10°C, у условима без снежног покривача и са продуженим трајањем, представљаће ризик по никуле, још неотврднуле, касно посејане новембарске засеве.

Предвиђене падавине током месеца биће близу климатских норма и повећаће нивое резерви влаге у земљишту чак и у дубљим земљишним слојевима. Након распрострањених падавина у виду кише и снега током треће деценије новембра, које су у многим деловима земље премашиле 50-60 л/м², а у делу Дунавске равнице 80–90 л/м², дошло је до повећања резерви земљишне влаге у слоју од 100 цм и отклоњен је дефицит влаге код јесењих усева.

Очекиване падавине током периода одржаће висок садржај влаге у горњим земљишним слојевима и неповољне услове за извођење сезонских обрада земљишта и фитосанитарних активности у воћњацима.

Извор: НИМХ